

Dnešní Slezská Ostrava názorně dokládá způsob, jakým se moderní doba vepsala do vývoje celého Ostravska. Ukazuje problémy, jimž musí moderní velkoměsto čelit a to navzdory ještě patrnému rozkvětu a zlatokopeckému nadšení. Vždyť z historického hlediska to není zas tak dávno, kdy bylo v nedalekém údolí Burňa nalezeno černé uhlí a kdy se začala rozvíjet průmyslová těžba této důležité suroviny. Převážná většina budov našeho obvodu je nějak spojena s dobýváním uhlí. Buďto jde o industriální stavby nebo o bydlení těch, jejichž předkové přišli za obživou v souvislosti s industrializací kraje. Není tedy divu, že průmysl a jeho následky nás ve Slezské provázejí na každém kroku.

Vždyť i ambice někdejší obce stát se městysem a úsilí zástupců městyse získat městská práva jen stěží odpovídaly rychlosti, s jakou se tehdejší Ostravsko proměňovalo. Ani dnes, kdy již černý kámen na území našeho obvodu a města Ostravy z podzemí nedobýváme, nedochází k zastavení vývoje. I když Slezská Ostrava a okolní připojené obce prošly drastickými změnami, jejichž svědectvím jsou druhotně využívané průmyslové areály, hojně proluky, haldy a jinak devastované území, neznámá to, že nelze daný stav změnit a že jsme na jakémsi pomyslném konci vývoje. K utváření nového života našeho obvodu směřuje řada aktivit včetně stavebních proměn mnoha lokalit. Nejde však jen o změny hmotné. Důležité jsou také proměny obrazu Slezské Ostravy v mysli obyvatel celého města a jeho návštěvníků. Uvědomujeme si totiž, že město žije svými obyvateli a že ti k mají k domovu o to vřelejší vztah, o čemž mohou doufat, že je plnohodnotným místem a to ve všech sférách života.

Kniha, kterou držíte v ruce, by měla být takovým obrazem, obrazem minulosti, ale především přítomnosti, přítomnosti, která si je vědoma kontinuity a nutnosti reflexe. Reflexe za účelem poznání toho, nač lze navazovat. Publikace zároveň představuje začátek rozsáhlejšího edičního projektu „Architektonické ikony Slezské Ostravy“, v jehož rámci bychom rádi představili historii i současnost významných památek této části města a tím se pokusili pozměnit schematické vnímání míst, jež jsou pro nás domovem.

Druhým a neméně důležitým počinem je zřízení výstavní síně pod názvem „Galerie Slezská“ v prostorách historické radnice, o níž pojednává tato kniha. Osobitost této síně je dána jejím zaměřením na architektonické výstavy, které nás mohou podobně jako předkládaná kniha inspirovat při poznávání a utváření prostoru, jenž je nám domovem.